

cipus vero anni solemnitates recensetur *anniversarium Childeberti regis* in præcepto Caroli Calvi pro divisione bonorum monasterii sancti Germani, quibus abbas *irrefragabiliter* monachis refectiones debebat. In libro Benefactorum hujus monasterii anno 1270 compilato inter alia hæc leguntur: « In die anniversarii domni Ghildeberti regis procuratio fieri debet ab abbate... tanto largior, quanto ille pro quo sit munificentior fuit in distributione possessionum et rerum sustentationi ecclesie assignatarum. » In veteribus libris abbati injunctum erat hac die solemniter celebrare, aut vicario ejus, si ipse non posset, committere vices suas. Quanta autem solemnitate anniversarium istud, die scilicet 23 Decembris, fieret, ex antiquis monasterii constitutionibus discimus, quas piissimus abbas Guillelmus in unum corpus collegit. Prædie omnes omnino monachi in capitulum convenire tenebantur, ibique, annuntiata ex Martyrologio piissimi fundatoris anniversaria commemoratione, preces in communi fundebantur pro reque ipsi concilianda, atque tunc omnes omnium turrim campanæ *pro tanto patrono solemniter* pulsabantur. Deinde regis sepulchrum ornabatur pannis, multisque cereis circumdabatur, ex quibus unus cæteris multo major, ab hac hora usque ad completorium subsequentis diei persolutum jugiter ardebat. Vesperæ defunctorum, tum vigiliæ, ac postriedie majus sacram, præter missas privatas, quas omnes a singulis pro fundatore celebrari injunctum **1383** erat, ut in festis solemnioribus ab abbate celebrabantur, in quibus incensebantur æteria, tum ipse regis tumulus, atque in eo officio ornamenta tam celebrantis et sacrorum ministrorum, quam et cæterorum officialium pretiosiora erant, et purpurei coloris. Completo officio, *ad dasium*, quod in refectorio erat, panis et vinum cæteraque obsonia ministrabantur. Quæ omnia triginta pauperibus eleemosyna distributa concludebat. Quam anniversarii solemnitatem, etsi in nonnullis mutatam, hodieque celebramus.

REGUM DIPLOMATA (A).

De situ, jugi psallentio, etc., regalis basilicæ sancti Dionysii prope Parisios.

CHARTA CHLOTARI II.

(*Ex autographo.*)

..... Viris inlustribus Chrodegario..... iente per basilicabus de suis propriis facultatibus per testamenti pagenam voluerit legaliter delegari, per nostris auctoritatibus testamentum..... noster Dodo Abba de basilicis domni Dionysii martheris peculiarias patroni nostri testamenti pagenam a Johanne quondam negotiante..... aliquid de suis facultatibus ad basilicæ ipsius sancti Dionysii vel reliqua loca sancta infra oppidum Parisiorum civitatis, etiam et ad alicuius de suis propinquis, per ipso generaliter confirmari deberimus. Quod nos magnetudo vestra, sicut unicuique justa petentes, vel pro nostræ mercedis compendium hunc beneficium non nenegasse..... sæpe dictus Johannis ad anteficta basilicæ sancti domni Dionysii vel reliquis sancta loca aut suis propinquis juste nuscetur deligasse, hoc est in terris domebus, mancepiis.... entis vel reliquo beneficio, hujus auctoretate nostræ..... generale beneficium confirmatum ad ipsas basilicæ, vel suis propinquis proficiat in perpetuum..... mentum, similiter per hanc præceptione firmati valeant permanere securi, et ut hæc auctoretas ampliatis titolis nostris et futuris temporibus inconvulso jure..... Chlotacharius in Christi nomine Rex hanc præceptionem subscripsi, Ursinus optulit.... nostri Siirpiniaco sel. in Domino.

Ex Chlodovei II diplomate.

(*De Re diplomat. p. 466.*)

Chlodovius... pro ejus [Christi] amore et deside-

⁹ Vide Fredegarii Scholastici Chronicon, cap. 79, notamque f, col. 656; item lib. de Gloria martyr, cap. 72, notamque h, col. 768. Edit.

A rio inter ceteros gloriosos triumphos marterum beatus Dionisius, Leutherius et Rusticus inernerunt palmam victuriæ, et coronam percipere gloriosam, ubi per multa tempora in eorum basilica, in qua requiescere videntur, non minema miracola Christus per ipsos videtur operare, in quo etiam loco genitores nostri domus Dagobertus et domna Nanthechifidis videntur requiescere.... et quia ab ipsis principibus vel a ceteris priscis regebis vel æciam a Deo timentibus Christianis hominebus ipse **1384** sanctus locus... videtur esse ditatus etc. eo scilicet ordine, ut sicut tempore domni genitoris nostri ibidem psallentius per turmas fuit institutus, vel sicut ad monasthirium sancti Mauricii Agaunis die noctoque tenetur, ita in loco ipso celebretur; etc. Datum sub dii x. Kal. Julias an. xvi [*Id est*, an. 635] regni nostri.

Ex Childeberti III placito, pro mercato sancti Dionysii.

(*Ibid.*, p. 482.)

B Childebertus rex, etc. Venientes agentes venerabili viro Dalfino abbate de basilica peculiaris patroni nostri sancti Dionysii, ubi pretiosus domnus in corpore requiescit, aderebant... quod a longo tempore Chlodovius quondam avus noster, seu et posthæc ævunculus noster Childericus, vel domnus et genetur noster Theudericus, etiam et germanus noster Chlodocharius, per eorum præceptionem illo teleneu quicquid de omnes negociantes aut Saxonis, vel quascumque libet nationis, ad ipsa sancta festivitate domni Dionysii ad illo mercado advenientes, ab ipsa basilica sancti Dionysii in integretate concessissent, etc. Et quatenus antehactis temporebus clade intercedente, de ipso vigo sancti Dionysii ipse marcadus fuit emutatus, et ad Parisius civetate inter sancti Martini et sancti Laurentii basilicis ipse marcadus fuit factus, et inde præceptionis prædictorum principum acceperunt, ut in ipso loco... pars prædictæ basilicæ domni Dionysii in integretate reciperit, etc. Datum quod sicut mimsis December dies xiii. anno xvi. [*Id est*, an. 710] regni nostri Mamaccas feliciter.

Ex diplomate Theoderici Calensis.

(*Ibid.*, p. 488.)

Theudericus rex Francorum vir inluster. Oportet etc. Pro ejus amore et desiderium inter ceteros gloriosus triumphus martyr beatus Dionisius cum sociis suis Rustico et Eleotherio, qui primi post apostolos sub ordinatione beati Clementi, Petri apostoli successoris, in hanc Galliarum provinciam advenērunt; ibique prædicantes baptismum penitentiam et remissionem peccatorum, dum in hunc modo concertabant; ibique meruerunt palmam marthyriæ, et coronas percipere gloriosas, ubi per multa tempora, et usque nunc in eorum basilicam, in qua pretiosa eorum corpora requiescere vedentur, non minima miracola virtute Christi per ipsos dignabatur operari. in quo etiam loco gloriosi parentis nostri, vel bonæ memoriæ proatavus noster Dagobertus, quondam rex videntur requiescere: utinam ut et nus per intercessionem sanctorum ipsorum in cælestiæ signa cum omnibus sanctis miriamur participare et vitam æternam percipere. Igitur venerabilis vir fidelis noster, Deo propitio, Bertholdus abba de ipsa basilica peculiaris patroni nostri domni Dionysii, missa petitione per illustri viro Carlo majorem domus nostro clementiæ regni nostri reddiderunt, soggerentes eo quod a longo tempore a pontificibus **1385** Parisiorum urbis integrus privilegius ad ipsa basilica domni Dionysii fuissent concessus, et ad anterioris Regis parentis nostrus de eo tempore usque nunc confirmatus, qui et ipso privilegio seu et ipsas præceptiones vel confirmationes se præ manibus abire adfirmant: sed pro integra firmetate petiit ipsi vir Carlus, vel ipsi abba celsitudinem